

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министър на образованието и науката

№...../..... 2018 г.

ДО
МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ДОКЛАД
от Красимир Вълчев – министър на образованието и науката

Относно: *проект на Постановление на Министерския съвет за осигуряване на преподаватели по български език и литература в чуждестранни висши училища*

**УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА МИНИСТРИ,**

На основание чл. 31, ал. 2 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация предлагам на Вашето внимание проект на Постановление на Министерския съвет за осигуряване на преподаватели по български език и литература в чуждестранни висши училища.

Преподавателите по български език и литература в чуждестранни висши училища се изпращат на основание международните договори за образователен, културен и научен обмен с други държави, по които Република България е страна.

Към момента географското разпределение на преподавателите по български език и литература в чуждестранните висши училища е на два континента – Европа и Азия в общо 20 държави, а именно: в 14 държави от Европейския съюз (Австрия, Великобритания, ФРГ, Гърция, Ирландия, Италия, Полша, Румъния, Словакия, Словения, Унгария, Хърватия, Чешка Република, Франция); в 4 държави извън Европейския съюз (Албания, Руска Федерация, Украйна, Сърбия) и в две държави в Азия – Индия и Китай.

Концентрацията на преподаватели по държави е най-силна в Полша, Италия, Украйна и Гърция, където имаме изпратени преподаватели в три висши училища. В Сърбия, Унгария, Румъния, ФРГ, Словакия, Руска федерация – две висши училища, а в Словения, Франция, Ирландия, Великобритания, Индия, Китай – в по едно висше училище.

Условията за изпращане на преподаватели по български език и литература в чуждестранните висши училища са регламентирани в двустранните международни договори за образователен, културен и научен обмен със съответните държави на принципа на реципрочност. Към момента командироването им се осъществява в съответствие с Раздел II „Дългосрочно командироване на служители в българските държавни средни училища в чужбина и на български преподаватели в чуждестранни училища и университети“ от Наредбата за дългосрочните командировки в чужбина.

За изпълнение на политиката, свързана със засилване, популяризиране и укрепване на чуждестранната българистика, МОН направи анализ на цялостната политика по отношение на командированите преподаватели по български език и литература в чужбина. Със съдействието на дипломатическите представителства на Република България бе направен анализ на преподаването на български език в чуждестранни висши училища от преподаватели, които не са командировани от МОН. Очертани бяха тенденциите за развитие през последните години и бяха констатирани проблемите на чуждестранната ни българистика, подкрепена на държавно ниво. Бе очертана необходимостта от целенасочена политика за укрепване позициите на българистиката чрез сътрудничество между всички ключови държавни институции, насърчаване на основната роля на българските висши училища в процеса с цел популяризиране на българския език, литература и култура зад граница.

В тази връзка настоящият проект на нормативен акт има за цел: да популяризира и разшири влиянието на българистиката по света чрез насърчаване изучаването на българския език на университетско ниво; на преподавателската и изследователската работа на учените българисти в чуждестранни висши училища; да създаде по-висока

степен на увереност за изпълнение на националните задачи, свързани с популяризирането и утвърждаването на българистиката в света; да обедини действията и отговорностите на всички държавни институции за развитие на чуждестранната българистика – Министерството на образованието, висшите училища, структурите на Българската академия на науките (БАН), Министерството на външните работи, чрез дипломатическите представителства зад граница.

Проектът на Постановление регламентира институциите, които имат правомощия да командирова преподаватели, осигуряването на средства за целта, етапите на процедурата за подбор, срока на командироването и условията за прекратяване на командировката.

Преподавателите ще се командирова от държавните висши училища, в чиято структура функционират филологически факултети, и академичните институти и другите самостоятелни структурни звена на БАН.

Проектът на акт предвижда финансовите средства за обезпечаване на разходите за командировка, работната заплата и осигурителни вноски за сметка на работодателя на командированите преподаватели по български език и литература в чуждестранни висши училища да се осигуряват от бюджета на Министерството на образованието и науката по бюджетите на държавните висши училища и академичните институти на БАН.

Процедурата за подбор на преподавателите ще се извършва на два етапа. Обявлението за свободните места за преподаватели за съответната академична година ще се публикува на електронните страници на МОН, на държавните висши училища и на академичните институти на БАН. На първия етап висшите училища и академичните структури на БАН ще правят подбор на кандидатите. На втория етап – комисия към Министерство на образованието и науката ще прави подбор на вече утвърдените кандидати. Избраните кандидатури ще се изпращат на чуждите висши училища по дипломатически път. При отказ на дадена кандидатура процедурата ще се обявява отново.

Преподавателите в чуждестранни висши училища ще бъдат командирова за срок до две години. За срока на командировката те ще изпълняват задължения, посочени в заповедта за командироване, и ще полагат усилия за постигане на високи резултати спрямо годишния хорариум от брой часове, развитие на научноизследователска дейност и броя на студентите, на които преподават. Командировката може да бъде прекратена преди изтичане на срока при определени условия, посочени в акта. В заключителните разпоредби на проекта на ПМС са предвидени съответните промени в Наредбата за дългосрочните командировки в чужбина, приета с ПМС № 252 от 2000 година.

Проектът на акт ще доведе до пряко въздействие върху държавния бюджет, поради което се прилага одобрена финансова обосновка от министъра на финансите в съответствие с чл. 35, ал. 1, т. 4, буква „а“ от Устройствения правилник на МС и на неговата администрация.

По проекта на акт е изготвена предварителна оценка на въздействието и са проведени обществени консултации, като за резултатите от тях е изготвена обобщена справка.

Предложеният проект на акт на МС не е свързан с прилагането на европейското законодателство, поради което не се налага изготвяне на справка за съответствие с европейското право.

**УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА МИНИСТРИ,**

Предвид гореизложеното и на основание чл. 8, ал. 1 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация предлагам на Вашето внимание проект на Постановление на Министерския съвет за осигуряване на преподавателите по български език и литература в чуждестранните висши училища.

КРАСИМИР ВЪЛЧЕВ

Министър на образованието и науката